

Effektrapport 2018



Bakgrund

Save the Orangutan är en ideell förening vars syfte är att säkra den akut utrotningshotade orangutangens överlevnad och bevara dess regnskogshem.

Orangutangen är sedan april 2016 med på IUCN:s röda lista över akut utrotningshotade djur. De senaste undersökningarna visar på att det endast finns mellan 50 000 till 100 000 orangutanger kvar i naturen på Borneo idag. De senaste IUCN-värderingarna tyder på en förlust på 3 000 -5 000 orangutanger varje år. Med världens långsammaste reproduktionstakt bland däggdjur gör detta orangutangen till en mycket sårbar art som är väldigt känslig för yttre påverkan.

Det finns flera hot mot orangutangens framtida existens. Skövlingen av regnskog, som leder till att orangutangens naturliga habitat förstörs, är det största. Även skogsbränder, illegal jakt och handel samt klimatförändringar är allvarliga hot.

Save the Orangutan Sverige grundades år 2007 och är en fristående medlemsorganisation. Ändamålet är – då som nu – att samla in pengar till den indonesiska organisationen Borneo Orangutan Survival Foundation (BOSF) och deras lokala arbete med att rädda orangutangerna i Indonesien. Under 2011 utökade Save the Orangutan Sverige samarbetet med den danska och engelska organisationen och började operera under det gemensamma namnet Save the Orangutan. Organisationerna i Sverige och Danmark är egna juridiska enheter men sekretariatet i Danmark har hand om det administrativa för båda organisationerna.

I Sverige består organisationens arbete av att sprida information och kunskap om situationen för orangutangerna samt att samla in pengar till förmån för de program och aktiviteter som bedrivs på Borneo. Det praktiska arbetet på Borneo utförs av Save the Orangutans lokala partner BOS Foundation. Save the Orangutans insamlade medel går bland annat till att driva världens största rehabiliteringscenter för orangutanger, Nyaru Menteng. Pengarna går också till projekten i Mawas området på Borneo för arbetet med att bland annat behålla området fredat, skydda den existerande skogen, involvera ursprungsbefolkningen samt hindra illegal skogsavverkning och förhindra och bekämpa skogsbränder.

Det här vill Save the Orangutan uppnå

Save the Orangutan vill att Borneos orangutanger ska kunna leva ett tryggt liv i regnskogen även i framtiden. En planet utan biodiversitet, där vi människor utrotar våra närmaste släktingar, är en planet utan en hållbar framtid. Orangutanen är en viktig pusselbit för att bevara den biologiska mångfalden i Borneos unika regnskog där alla arter är sammanlänkade genom en känslig naturlig balans.

Det övergripande målet för Save the Orangutan är att verka för orangutangernas överlevnad och för bevarandet av deras livsmiljöer. I detta ingår att arbeta för en hållbar utveckling (miljömässigt, ekonomiskt och social), tillsammans med relevanta lokalbefolkningar. Detta är en komplex uppgift som måste lösas i samarbete och i samförstånd mellan flera parter. Save the Orangutans arbete är därför långsiktigt och innefattar påverkan på flera olika plan – såväl praktiskt som politiskt.

Det arbete Save the Orangutan utför här och nu lägger till stor del fokus på att lösa den akuta situation orangutangerna redan befinner sig i. Det gör vi genom att rädda och rehabilitera föräldralösa och utsatta orangutanger samt att återföra dem till det vilda i skyddade regnskogsområden. Arbetet innefattar även skyddandet av vilda orangutanger och deras naturliga livsmiljö, regnskogen.

För att långsiktigt säkerställa orangutangens existens är en viktig nyckel att bevara regnskogen.

Save the Orangutans mål är därför även att stoppa den eskalerande avskogningen på Borneo. Det gör vi genom att skydda existerande skog med hjälp av lokala patruller, återplantering av skog på skövlad mark samt att freda ytterligare skogsområden och förebygga rådande hot så som illegal skogsavverkning samt skogsbränder. Genom att involvera ursprungsbefolkningen och bidra med utbildning, hållbara inkomstkällor samt ökade rättigheter för dem kan det vidare bidra till att orangutangerna och regnskogen bevaras.

Torvmosseskogen i Mawas området på centrala Borneo är sedan 2012 ett skyddat skogsområde. Området är 309 000 hektar stort, vilket motsvarar en yta stor som Gotland. Mawas har en enastående biodiversitet och är hemvist för en av världens största kvarvarande bestånd av vilda orangutanger. Här lever idag över 2 500 vilda orangutanger och området är därför ett väldigt viktigt habitat. Mawas området har tidigare drabbats hårt av skogsskövling, skogsbränder och dränering av torvmossarna. I samarbete med vår lokala partner BOSF arbetar Save the Orangutan för att bevara det ovanligt stora orangutangbestånd som finns i Mawas. Detta görs till stor del genom att säkra framtiden för regnskogen genom de ovannämnda metoderna.

I vilket organisatoriskt sammanhang verkar Save the Orangutan

Save the Orangutan Sverige är en politiskt och religiöst obunden medlemsorganisation. Insamlingsverksamheten bedrivs i Sverige och våra projekt förverkligas på Borneo i Indonesien i tätt samarbete med vår lokala partner BOS Foundation.

Save the Orangutan Sverige har sedan 2011 haft ett nära samarbete med de motsvarande organisationerna i Danmark och England under det gemensamma namnet Save the Orangutan. Organisationerna i Sverige, Danmark och England är egna juridiska enheter men arbetar tätt samman, där bland annat det dagliga arbetet sköts av sekretariatet i Köpenhamn.

Save the Orangutan Sverige står under tillsyn av Svensk Insamlingskontroll och Giva Sverige - Branschorganisationen för tryggt givande. Vårt arbete har även granskats av Givarguiden och vi finns med på Givarguidens gröna lista.

I Sverige stöttar drygt 1 675 privatpersoner Save the Orangutan varje månad. För att stärka projekten på Borneo arbetar Save the Orangutan kontinuerligt med att öka svenskarnas vetskap om organisationen och vårt arbete för att kunna attrahera fler bidragsgivare.

Strategier för att uppnå våra mål

Det övergripande målet för Save the Orangutan är att verka för orangutangernas överlevnad och för bevarandet av deras livsmiljöer.

Det arbete Save the Orangutan utför lägger till stor del fokus på att lösa den akuta situation orangutangerna befinner sig i. Det gör vi genom att rädda och rehabilitera föräldralösa och utsatta orangutanger samt att återföra dem till det vilda i skyddade regnskogsområden. Arbetet innefattar även skyddandet av vilda orangutanger och deras naturliga livsmiljö, regnskogen.

Save the Orangutan Sveriges ändamål främjas genom att föreningen skapar engagemang för, och informerar om orangutangernas kritiska situation. Detta sker främst via föreningens webbplats, sociala medier, nyhetsbrev samt media.

Insamlingen av medel i Sverige sker främst genom symboliska adoptioner av orangutanger. Även trädplantering i Borneos regnskog, symboliska certifikat, samt enskilda engångsdonationer är viktiga intäkter som bidrar till att nå organisationens ovannämnda mål.

Vår kapacitet och vårt kunnande för att uppnå våra mål

På plats på Borneo, där vi förverkligar våra projekt och aktiviteter för att bevara orangutangerna, har vi ett nära samarbete med vår lokala partner BOS Foundation. BOS Foundation är den största organisationen i Indonesien som arbetar för att rädda den akut hotade orangutangen på Borneo. Organisationen har den bästa kunskapen om de lokala områdena, förutsättningarna och möjligheterna, vilket vidare bidrar till att kunna skapa största möjliga positiva inverkan på plats som möjligt.

I Sverige skapar vi engagemang och sprider information om orangutangernas situation samt arbetar med insamling till de program och aktiviteter vi har på Borneo. Det dagliga arbetet för Save the Orangutan Sverige sköts av sekretariatet i Köpenhamn. Med detta samarbete mellan den danska och den svenska organisationen skapas ett större sammanhang och fler möjligheter samt en större effekt av de insamlade medlen. På kontoret i Danmark finns stor kunskap och värdefulla erfarenheter som bidrar till ett mervärde till organisationen i Sverige. Samarbetet är även kostnadseffektivt, vilket innebär att mer pengar kan gå till aktiviteterna på Borneo.



Hur vet vi att Save the Orangutan gör framsteg?

Att arbeta med att rädda den akut utrotningshotade orangutangen är ett långsiktigt arbete. Det uppskattas att över 3 000 orangutanger dör varje år i mötet med människan och det kommer att ta många år att bygga upp ett hållbart vilt bestånd.

Orangutangerna som räddas och vårdas på räddningscentrena är en viktig del av bevarandet av en utrotningshotad art. Orangutangerna på rehabiliteringscentret Nyaru Menteng genomgår en flerårig rehabiliteringsprocess i "skogsskolan". Att en orangutang lyckas avancera till ett nytt steg i rehabiliteringsprocessen är ett mått på att träningen ger resultat. Det slutgiltiga målet med rehabiliteringsprocessen är att den räddade orangutangen ska kunna frisläppas i skyddat regnskogsområde och klara sig på egen hand. Ett av våra delmål år 2018 var därför att frisläppa 60 rehabiliterade orangutanger.

Visionen är även att inga orangutanger i framtiden ska behöva leva i bur på rehabiliteringscentren. De orangutanger som inte klarar sig på egen hand i det fria ska komma så tätt på naturen som möjligt. De ska därför flyttas ut till fristadsöar, där det kan leva i det fria samtidigt som de får den hjälp de behöver. Delmål under 2018 var därför att skaffa och förbereda mark för dessa öar, samt att inleda en insamling för att förbättra förhållandena för de orangutanger som för tillfället sitter i bur på rehabiliteringscentren.

Eftersom ett av de största hoten mot orangutangens överlevnad är skogsavverkningen på Borneo, hänger bevarandet av regnskogen nära samman med orangutangens utsatta situation. Mawas området på Borneo är ett unikt och betydelsefullt område i och med att torvmosseskogen är orangutangernas föredragna habitat. Mawas området är hem för över 2 500 vilda orangutanger. I Mawas området bidrar vi till bland annat lobbyaktiviteter för att behålla området skyddat, brandbekämpning samt bekämpning av illegala aktiviteter så som dränering och skogsavverkning. Insatserna är svåra att mäta i konkreta tal, men det övergripande målet är att vara synliga i området genom att bidra till aktiviteter och personal för att bevara området. Därför är relevanta mätningar för detta arbete bland annat antalet patrulleringar i området, antalet upptäckta och förhindrade illegala aktiviteter samt antal hektar återplanterad skog och antal sticklingar odlade och planterade.

En viktig del av det långsiktiga arbetet att bevara regnskogen och orangutangerna är att samarbeta och engagera lokalbefolkningen. Detta är en process som inte sker över en natt och resultaten är även här svåra att mäta. Att skapa förutsättningar för en hållbar utveckling för de stammar som lever i regnskogen är en ständigt pågående process. Att bland annat involvera lokalinvånarna i arbete så som brandbekämpning och patrullering ökar kunskap samt ger arbetstillfällen och hållbara försörjningsalternativ.

Vad har Save the Orangutan åstadkommit så här långt?

Under 2018 har Save the Orangutan i samarbete med BOS Foundation bland annat:

- Räddat 10 föräldralösa orangutanger
- Arbetat med rehabilitering av 376 orangutanger
- Frisläppt 60 orangutanger från Nyaru Menteng rehabiliteringscentret:
 - 43 i Bukit Baka Bukit Raya Nationalpark
 - 17 i Bukit Batikap Nationalpark
- Blockerat 8 dräneringskanaler på mer än 50 km för att kunna återuppliva torvmossens ekosystem.
- Bidragit till 227 patrulleringar i Mawas området för att förebygga och bekämpa skogsbränder och illegal skogsavverkning
- Utfört två framgångsrika insamlingskampanjer. En med syfte att bidra till en lekplats för de minsta orangutangungarna på rehabiliteringscentret Nyaru Menteng. En annan med syfte att bidra till en drönare för övervakning i Mawas området.
- Initierat en långsiktig kampanj med syfte att förbättra förhållandena samt att skapa fristäder för de orangutanger som sitter i bur och inte kan återföras till det vilda.

Alla dessa resultat bidrar på olika plan till det långsiktiga målet att säkra den akut utrotningshotade orangutangens överlevnad och bevara dess regnskogshem.



Save the Orangutan
c/o Stavegren & Partners
Ekonomikonsult AB
Arenavägen 41
121 77 Johanneshov

Organisationsnummer:
802435-6613